

?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23619>

Özet

?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i (PASS), inme geçirmi? hastalarda postüral kontrol ve denge yetene?ini objektif ve nicel olarak de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Ölçe?in Türkçe versiyonu, Zöngür, Aksoy ve arkadaşlar? tarafından 2018 y?l?nda uyarlanmıftır. Bu uyarlama çalışması, ölçe?in Türk popülasyonunda kullanım için yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli olduğunu göstermiştir. Ölçek, hastanın statik ve dinamik denge yeteneklerini kapsayan 12 maddeden oluşur ve özellikle inme sonrası rehabilitasyon sürecinde klinik ilerlemeyi takip etmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçek, hastanın postürü sürdürme ve postürü de?iştirme olmak üzere iki temel alt boyuttaki performansın? ölçmektedir. Dörtlü Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak puanlanır (0=en düşük performans, 3=en yüksek performans). Ölçe?in yüksek güvenilirli?i, tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar elde edildi?ini kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

?nme, Postüral De?erlendirme, Postüral Kontrol, Denge, Rehabilitasyon, Uyarlama, Güvenirlik, Fizyoterapi.

Yazarlar

Zöngür, S., Aksoy, C. C., Ta?pınar, F., Ta?pınar, B., Kenar, B.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, inme (serebrovasküler olay) sonrası hastalarda gözlemlenen postüral kontrol bozukluklarının şiddetini ve kapsamını standart bir yöntemle ölçmektir. Klinik ortamda, terapistlere hastanın denge yetene?indeki eksiklikleri belirleme ve buna yönelik tedavi planları oluşturma konusunda objektif veriler sunar.

Türkçe uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmek ve böylece uluslararası alanda kabul görmüş bu değerlendirme aracının Türkiye'deki klinik ve araştırma çalışmalarına kazandırmak hedeflenmiştir. Ölçek, özellikle inme rehabilitasyonu alanında çalışan fizyoterapistler ve nörologlar için vazgeçilmez bir değerlendirme araçtır.

Yapı

?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i (PASS), postüral kontrol yapısının? de?erlendiren 12 maddelik bir araçtır. Postüral kontrol, vücudun yerçekimine karşı dengeyi

koruma ve hareket s?ras?nda stabilizasyonu sürdürme yetene?i olarak tan?mlan?r. Ölçek, bu karma??k yap?y? iki ana alt boyutta ele almaktadır:

Postürü Sürdürme: Statik dengeyi ve sabit pozisyonlar? (örne?in, oturma veya ayakta durma) koruma yetene?ini ölçer.

Postürü De?i?tirme: Dinamik dengeyi ve bir pozisyondan di?erine geçi? yapma (örne?in, yataktan oturmaya geçme) veya hareket s?ras?nda dengeyi ayarlama yetene?ini ölçer.

Bu iki faktörlü yap?, postüral fonksiyonun hem sabit hem de hareketli yönlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r. Her bir madde, hastan?n performans? gözlemlenerek 0 ile 3 aras?nda puanland?r?l?r, bu da detayl? bir fonksiyonel analiz sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, orijinal ölçe?in yap?sal ve içeriksel geçerli?ini Türk popülasyonunda korudu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Uyarlama çal??mas?nda (Zöngür ve ark., 2018), ölçe?in yap? geçerli?i faktör analizi yoluyla desteklenmi?tir, bu da ölçe?in teorik olarak amaçlad??? iki ana yap?y? (Postürü Sürdürme ve Postürü De?i?tirme) ba?ar?yla ölçtü?ünü i?aret eder.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmese de, uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, ölçe?in klinik olarak ilgili ve anlaml? sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktır. Ölçe?in yayg?n uluslararası kullan?m?, onun yüksek düzeyde bir yüz ve içerik geçerlik ta??d???n? dü?ündürmektedir.

Güvenirlik

?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe versiyonu son derece yüksek bir güvenilirlik sergilemektedir. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösteren **Cronbach alfa katsay?s?** ile de?erlendirilmi?tir.

?lk ölçüm için Cronbach alfa katsay?s?: **0,94**.

?kinci ölçüm için Cronbach alfa katsay?s?: **0,94**.

Bu de?erler, 0,90'ın üzerinde oldu?u için ölçe?in iç tutarl?l???n?n "çok yüksek" düzeyde oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararlıl???n? ölçen **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** analizinde, S?n?f ?çi Korelasyon Katsay?s? (S?KK) **0,98** olarak bulunmu?tur. 0,98'lik bu de?er, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda bile neredeyse mükemmel bir tutarl?l?kla ayn? sonuçlar? verdi?ini kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri, **12 madde** ve **2 alt boyut** etraf?nda organize edilmi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, Türkçe uyarlamas?n?n orijinal ölçe?in iki temel yap?sal boyutunu korudu?unu do?rulamaktadır. Bu alt boyutlar, klinik olarak postüral kontrolün farklı yönlerini temsil eder:

Postürü Sürdürme: Bu faktör alt?ndaki maddeler, hastan?n statik pozisyonlarda dengeyi ne kadar etkili korudu?una odaklanır.

Postürü De?i?tirme: Bu faktör alt?ndaki maddeler, hastan?n hareketli geçi?ler s?ras?nda ne kadar dinamik kontrol sergiledi?ini inceler.

?ki faktörlü bu yap?, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere inme hastalar?n?n postüral yetersizliklerini daha spesifik alanlara ay?rarak müdahale etme imkan? sunar.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 12 maddelik, gözleme dayalı performans ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: ?nmeli Hastalar

Age Group: Yeti?kinler (Nörolojik hasar sonrası rehabilitasyon gören hastalar)

Population Details: Akut veya kronik inme geçirmi?, postüral kontrol bozuklu?u ya?ayan bireyler.

Test Methodology: 4'lü Likert derecelendirme sistemi (0= en düşük performans, 3= en yüksek performans). De?erlendirme, hastan?n bir dizi standardize edilmi? postüral görevi yerine getirirken sergiledi?i performansa dayanır.

Anahtar Kelimeler

Denge Kontrolü, Nörorehabilitasyon, Fizyoterapi, Cronbach Alfa, S?n?f ?çi Korelasyon, PASS Ölçe?i, Postüral De?erlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Uyarlama yazarlar? için ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.)

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Ferruh Ta?p?nar için ileti?im adresi:

fztferruh@hotmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2018 y?I?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izinler ve potansiyel ücretler hakk?nda bilgi almak üzere sorumlu yazar Ferruh Ta?p?nar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonuna a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: inmeli-hastalar-icin-postural-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Zöngür, S., Aksoy, C. C., Ta?p?nar, F., Ta?p?nar, B., & Kenar, B. (2018). ?nmeli Hastalar için Postüral De?erlendirme Ölçe?i: Türkçe versiyonu geçerlik ve güvenirli?i. *?zmir Democracy University Health Sciences Journal*, 1(2), 23-35.

?nmeli Hastalar ?çin Postüral De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

12 madde ve 2 alt boyut

Postürü Sürdürme

Postürü De?i?tirme

Derecelendirme: 4'lü Likert (0= en dü?ük - 3= en yüksek)